

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Πτυχιακή Εργασία

Εισηγητής: Δοκιανάκη Μαρία, καθηγήτρια εφαρμογών

Σπουδαστής: Πιταροκοίλης Μανόλης

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	2
Εισαγωγή	6
Κεφάλαιο 1.....	8
Γενικές έννοιες και ανάλυση άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	8
1.1. Έννοια και ανάλυση των ενσώματων πάγιων στοιχείων.....	9
1.1.1. Λογαριασμός 10 «Εδαφικές εκτάσεις»	9
1.1.1.1. Λειτουργία λογαριασμού.....	10
1.1.1.2. Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων.....	10
1.1.2. Λογαριασμός 11 «Κτίρια- Εγκαταστάσεις κτιρίων- Τεχνικά έργα»	11
1.1.2.1. Λειτουργία του λογαριασμού	13
1.1.2.2. Αποσβέσεις κτιρίων- εγκαταστάσεων κτιρίων- τεχνικών έργων	13
1.1.3. Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα- Τεχνικές εγκαταστάσεις- Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός»	13
1.1.3.1. Λειτουργία λογαριασμού.....	15
1.1.3.2. Αποσβέσεις μηχανημάτων- τεχνικών εγκαταστάσεων- λοιπού μηχανικού εξοπλισμού 16	
1.1.4. Λογαριασμός 13 «Μεταφορικά μέσα»	16
1.1.4.1. Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	16
1.1.5. Λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»	17
1.1.5.1. Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού.....	18
1.1.6. Λογαριασμός 15 «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων».....	18
1.1.7. Λογαριασμός 41 «Αποθεματικά- Διαφορές Αναπροσαρμογής- Επιχορηγήσεις Επενδύσεων».....	19
1.1.8. Λογαριασμός 66 «Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος».....	19
1.1.9. Λογαριασμός 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα»	20
1.1.10. Λογαριασμός 85 «Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» 21	
1.2. Γενικοί εννοιολογικοί προσδιορισμοί ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.....	21
1.2.1. Αξία κτήσεως	21
1.2.2. Επέκταση- Βελτίωση- Προσθήκη	21
1.2.3. Συντήρηση και επισκευή	22
1.2.4. Αποσβέσεις.....	22
1.2.5. Μητρώο παγίων.....	22

1.3.	Έννοια και ανάλυση των ασώματων πάγιων στοιχείων.....	22
1.3.1.	Λογαριασμός 16 «ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης» 23	
1.3.1.1.	Απόσβεση των άυλων παγίων στοιχείων.	23
1.3.2.	Ανάλυση λογαριασμών με τους οποίους παρακολουθούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία	24
1.3.2.1.	Λογαριασμός 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)».....	24
1.3.2.1.1.	Λογιστική παρακολούθηση του Goodwill	24
1.3.2.1.2.	Απόσβεση λογαριασμού.....	24
1.3.2.2.	Λογαριασμός 16.01 «Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας».....	24
1.3.2.2.1.	Απόσβεση λογαριασμού.....	25
1.3.2.3.	Λογαριασμός 16.02 «Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων- λατομείων» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις».....	25
1.3.2.3.1.	Απόσβεση λογαριασμών	25
1.3.2.4.	Λογαριασμός 16.04 «Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων παγίων στοιχείων»..	25
1.3.2.4.1.	Απόσβεση λογαριασμού.....	25
1.3.2.5.	Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα».....	25
1.3.2.5.1.	Απόσβεση λογαριασμού.....	25
1.3.2.6.	Λογαριασμός 16.98 «Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων»	26
1.4.	Έννοια και ανάλυση λογαριασμών εξόδων πολυετούς απόσβεσης	26
1.4.1.	Έννοια των εξόδων πολυετούς απόσβεσης.	26
1.4.2.	Απόσβεση των εξόδων πολυετούς απόσβεσης.....	26
1.4.3.	Λογαριασμός 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως».....	27
1.4.4.	Λογαριασμός 16.11 «Έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων»	27
1.4.5.	Λογαριασμός 16.12 «Έξοδα λοιπών ερευνών».....	28
1.4.6.	Λογαριασμός 16.13 «Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων»	28
1.4.7.	Λογαριασμός 16.14 «Έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων»	28
1.4.8.	Λογαριασμός 16.15 «Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων».....	28
1.4.8.1.	Χρεωστικές και πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές πιστώσεων ή δανείων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την απόκτηση πάγιων στοιχείων	29
1.4.8.1.1.	Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	29
1.4.8.1.2.	Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	30
1.4.9.	Λογαριασμός 16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών»	31
1.4.10.	Λογαριασμός 16.17 «Έξοδα αναδιοργανώσεως».....	31

1.4.11. Λογαριασμός 16.18 «Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου»	31
1.4.12. Λογαριασμός 16.19 « Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης»	32
Κεφάλαιο 2	33
Αποσβέσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων.....	33
2.1. Αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία	34
2.2. Έννοια των αποσβέσεων των πάγιων στοιχείων	34
2.3. Προσδιοριστικοί παράγοντες των αποσβέσεων	34
2.3.1. Αποσβεστέα αξία.....	34
2.3.2. Ωφέλιμη ζωή των αποσβεσιμων στοιχείων.....	35
2.4. Κυριότερες μέθοδοι αποσβέσεως των παγίων στοιχείων.....	35
2.4.1. Η μέθοδος του σταθερού ποσού.....	36
2.4.2. Απόσβεση των παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε εξάντληση.....	37
2.4.3. Λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων κατά το ΕΓΛΣ.....	38
Κεφάλαιο 3	39
Γενικές διατάξεις για τις αποσβέσεις.....	39
ΕΙΔΙΚΑ.....	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	40
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	40
Άρθρο 1	40
Άρθρο 2	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	46
ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	46
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ	46
Άρθρο 3	46
Άρθρο 4	47
Άρθρο 5	50
Άρθρο 6	50
Άρθρο 7	51
Άρθρο 8	52
Άρθρο 9	52
Άρθρο 10	52
Άρθρο 11	53
Άρθρο 12	54
Άρθρο 13	55

Παράδειγμα	56
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	58
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	59

Εισαγωγή

Στην πρώτη ομάδα του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (ΕΓΛΣ) περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής μερικότερες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων:

- ενσώματα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 10 – 15): είναι τα υλικά αγαθά που αποκτά η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιεί ως μέσα δράσης της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.
- ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία (λογαριασμοί 16.00 – 16.09): είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά που αποκτώνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα οπωσδήποτε μεγαλύτερο από ένα έτος.
- έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λογαριασμοί 16.10 – 16.19): είναι τα έξοδα που αποσβένονται τμηματικά και πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της οικονομικής μονάδας, για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της.
- συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογαριασμός 18): είναι οι συμμετοχές σε άλλες οικονομικές μονάδες, οποιασδήποτε νομικής μορφής -Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ε.Ε., Ο.Ε. και άλλες- οι οποίες εξασφαλίζουν την άσκηση επιρροής πάνω σ' αυτές και αποκτώνται με σκοπό διαρκούς κατοχής τους, και οι κατά τρίτων απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά από το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Σημειώνουμε ότι στην παρούσα εργασία οι λογαριασμοί που θα μας απασχολήσουν από την ομάδα 1 του ΕΓΛΣ είναι οι λογαριασμοί 10 ως και 16.

Πέρα από την αναφορά στους λογαριασμούς της ομάδας 1, οι οποίοι είναι και οι άμεσα σχετιζόμενοι με τη λογιστική των άυλων και ενσώματων πάγιων, παρακάτω

παρατίθενται αναφορές και άλλων λογαριασμών του ΕΓΛΣ, οι οποίοι συμπληρώνουν ολοκληρώνουν την εικόνα που πρέπει να έχουμε για τους λογιστικούς χειρισμούς των ενσώματων πάγιων και των αναπροσαρμογών τους. Τέτοιοι είναι οι λογαριασμοί **41 «Αποθεματικό – Διαφορές αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις επενδύσεων», 66 «Αποσβέσεις παγίων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος», 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα», 85 «Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος».**

Κεφάλαιο 1

Γενικές έννοιες και ανάλυση άυλων και ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

1.1. Έννοια και ανάλυση των ενσώματων πάγιων στοιχείων

Κατά το ΕΓΛΣ ενσώματα πάγια στοιχεία είναι τα υλικά αγαθά που αποκτάει η οικονομική μονάδα με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει ως μέσα δράσης της κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία πρέπει να είναι οπωσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος.

Τα πάγια στοιχεία διακρίνονται σε λειτουργικά και μη λειτουργικά. Λειτουργικά ονομάζονται τα στοιχεία που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη λειτουργική της δραστηριότητα, ενώ μη λειτουργικά είναι τα στοιχεία που κατέχει για εισοδηματικούς σκοπούς ή για πώληση.

Εντούτοις, στο υπόδειγμα του ισολογισμού του ΕΓΛΣ, το οποίο επιβάλλεται από τον νόμο, δε γίνεται διάκριση μεταξύ λειτουργικών και μη λειτουργικών στοιχείων, με συνέπεια οι χρήστες και μελετητές των οικονομικών καταστάσεων να βρίσκονται σε αδυναμία αντλήσεως χρήσιμων πληροφοριών και εξαγωγής βασικών συμπερασμάτων.

1.1.1. Λογαριασμός 10 «Εδαφικές εκτάσεις»

Στο λογαριασμό 10 «Εδαφικές εκτάσεις» καταχωρούμε τα οικόπεδα, γήπεδα, αγροτεμάχια, δάση, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην οικονομική μονάδα.

Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σ' εκείνες που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, όπως π.χ. είναι τα οικόπεδα, γήπεδα ή τα αγροτεμάχια, και σ' αυτές που η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους είναι περιορισμένη και για το λόγο αυτό η αξία τους είναι αποσβεστέα. Στην τελευταία αυτή κατηγορία ανήκουν τα ορυχεία, μεταλλεία και λατομεία.

Η ανάλυση του λογαριασμού σε δευτεροβάθμιο έχει ως εξής:

Στο λογαριασμό 10.00 «Γήπεδα- Οικόπεδα» παρακολουθούνται οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή τα εργοτάξια της οικονομικής μονάδας ή έχουν ανεγερθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής (π.χ. για γραφεία, καταστήματα ή κατοικίες), καθώς και εκείνες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών.

Στους λογαριασμούς 10.01 «Ορυχεία», 10.02 «Μεταλλεία» και 10.03 «Λατομεία» παρακολουθούνται οι ιδιόκτητες εκτάσεις γης, από τις οποίες, με κατάλληλα τεχνικά μέσα, αντλείται ο υπόγειος ή επιφανειακός φυσικός πλούτος (π.χ. ορυκτά, μεταλλεύματα ή λατομικά προϊόντα).

Στους λογαριασμούς 10.04 «αγροί», 10.05 «φυτείες» και 10.06 «δάση» παρακολουθούνται οι καλλιεργήσιμες καθώς και οι με οποιοδήποτε άλλο φυσικό τρόπο εκμεταλλεύσιμες εκτάσεις γης.

Στους λογαριασμούς 10.10 έως και 10.16 παρακολουθούνται οι εδαφικές εκτάσεις οι οποίες δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες αυτής.

1.1.1.1. Λειτουργία λογαριασμού

Οι εδαφικές εκτάσεις παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 10 με καταχώριση σ' αυτούς της αξίας κτήσης τους ή της αξίας η οποία προκύπτει έπειτα από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης.

Τα έξοδα κτήσης των εδαφικών εκτάσεων (π.χ. φόροι μεταβίβασης, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

Τα έξοδα διαμόρφωσης των γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, τα οποία προσδίνουν αξία σ' αυτές επειδή τα σχετικά έργα (π.χ. εκβραχισμοί ή ισοπεδώσεις) δε φθείρονται, φέρονται σε αύξηση της αξίας κτήσης τους. Αν τα έργα αυτά φθείρονται και συνεπώς αποσβένονται, με την προϋπόθεση ότι τα σχετικά έξοδα δεν έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους, καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων».

1.1.1.2. Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

Τα γήπεδα-οικόπεδα και οι άλλες εδαφικές εκτάσεις που δεν φθείρονται από τη χρήση τους ή από την πάροδο του χρόνου, δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Όταν όμως για τις εδαφικές εκτάσεις υπάρχει κίνδυνος οικονομικής απαξίωσης και υποτίμησης, τότε σχηματίζεται ειδική πρόβλεψη και χρεώνεται με το ποσό αυτό ο λογαριασμός 83.10 «προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων γηπέδων» και πιστώνεται ο

λογαριασμός 44.10 «προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων γηπέδων» με το ίδιο ποσό.

Τα ορυχεία, μεταλλεία και τα λατομεία υπόκεινται σε απόσβεση, που γίνεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Αν δεν ορίζεται από τη νομοθεσία ο τρόπος απόσβεσης, τότε η απόσβεση γίνεται με βάση τη χρονική διάρκεια της χρησιμοποίησής τους, λαμβάνοντας υπόψη και την υπολειμματική τους αξία.

Οι φυτείες δεν υπόκεινται σε απόσβεση, αν και θα έπρεπε να αποσβένονται, με κατάλληλο χρόνο έναρξης του υπολογισμού της απόσβεσης να θεωρείται εκείνος στον οποίο αρχίζουν τα δέντρα να αποδίδουν εσοδεία.

Τα δάση δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Όταν όμως δημιουργούνται δάση με δαπάνες του ιδιοκτήτη, τότε οι δαπάνες αυτές υπόκεινται σε απόσβεση.

1.1.2. Λογαριασμός 11 «Κτίρια- Εγκαταστάσεις κτιρίων- Τεχνικά έργα»

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούμε τα εκτός εκμετάλλευσης περιουσιακά στοιχεία, κτίρια, εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα που ανήκουν στην κυριότητα της οικονομικής μονάδας, καθώς και εκείνα που βρίσκονται σε ακίνητα τρίτων.

Τα κτίρια είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, βιομηχανοστάσια, αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας.

Οι εγκαταστάσεις κτιρίων είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές, μηχανολογικές, κλιματιστικές, τηλεπικοινωνιακές, αποχετεύσεως, πνευματικής ή μη μεταφοράς, ενδοσυνεννοήσεως και άλλες, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου. Οι εγκαταστάσεις αυτές παρακολουθούνται στους ίδιους υπολογαριασμούς του 11.00 στους οποίους παρακολουθούνται τα κτίρια στα οποία είναι ενσωματωμένες ή συνδεδεμένες.

Τα τεχνικά έργα είναι μόνιμες, κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων

της οικονομικής μονάδας (π.χ. δρόμοι, πλατείες, λιμάνια, φράγματα, λίμνες, αεροδρόμια ή στάδια).

Η ανάλυση του λογαριασμού σε δευτεροβάθμιους έχει ως εξής:

Στο λογαριασμό 11.01 «τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών» παρακολουθούνται όσα από τα έργα αυτά εξυπηρετούν τις μεταφορές της οικονομικής μονάδας. Τα τεχνικά έργα που εξυπηρετούν άλλους σκοπούς παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.02 «λοιπά τεχνικά έργα».

Στο λογαριασμό 11.03 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων» παρακολουθούνται οι δαπάνες διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, όταν συντρέχουν οι εξής δύο βασικές προϋποθέσεις: α) οι δαπάνες αυτές δεν πρέπει να έχουν περιληφθεί στο κόστος κτιρίων ή τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους και β) οι διαμορφώσεις να φθείρονται και για το λόγο αυτό να αποσβένονται.

Στους λογαριασμούς 11.07 «κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων», 11.08 «τεχνικά έργα εξυπηρέτησεως μεταφορών σε ακίνητα τρίτων», 11.09 «λοιπά τεχνικά έργα σε ακίνητα τρίτων» και 11.10 «υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων τρίτων» παρακολουθούνται τα κτίρια και τεχνικά έργα που κατασκευάζονται, καθώς και τα έξοδα που γίνονται σε ακίνητα κυριότητας τρίτων, όταν η οικονομική μονάδα έχει δικαίωμα χρήσης για ορισμένο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά, μετά την πάροδο του οποίου τα εν λόγω έργα (π.χ. κτίρια ή διαμορφώσεις) περιέρχονται στον κύριο του ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα. Στους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται:

- το κόστος ανέγερσης κτιρίων και τεχνικών έργων
- το κόστος διαμορφώσεων, βελτιώσεων και προσθηκών πάνω σε κτίρια και τεχνικά έργα, και
- τα έξοδα διαμόρφωσης εδαφικών εκτάσεων.

Στους λογαριασμούς 11.14 έως και 11.17 καθώς και 11.21 έως και 11.24 παρακολουθούνται τα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα τα οποία δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της.

1.1.2.1. Λειτουργία του λογαριασμού

Τα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 11 έπειτα από καταχώριση σ' αυτούς:

- της αξίας κτήσης τους (αγοράς, εκτίμησης όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος) ή της αξίας που προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης και
- του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.01 «κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων - τεχνικά έργα υπό εκτέλεση».

Τα έξοδα κτήσεως των κτιρίων - τεχνικών έργων (π.χ. φόροι μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά και μεσιτικά) καταχωρούνται και παρακολουθούνται στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

1.1.2.2. Αποσβέσεις κτιρίων- εγκαταστάσεων κτιρίων- τεχνικών έργων

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων κτιρίων εφαρμόζεται η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης. Για τον λόγο αυτό, οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από τη σχετική νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής απόσβεσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται από το μήνα που το πάγιο αρχίζει να χρησιμοποιείται και όχι από την ημέρα που αγοράζεται. Αν η χρησιμοποίηση του δεν αρχίσει από την αρχή του έτους, τότε το ποσοστό της απόσβεσης περιορίζεται ανάλογα με τους μήνες που χρησιμοποιείται το στοιχείο αυτό, οριζόμενα σε τόσα δωδέκατα του συντελεστή όσοι είναι και οι μήνες, από το μήνα που τέθηκε σε λειτουργία μέχρι το τέλος της χρήσης,

1.1.3. Λογαριασμός 12 «Μηχανήματα- Τεχνικές εγκαταστάσεις- Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός»

Στον προκείμενο λογαριασμό παρακολουθούνται οι εξής τρεις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων: τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο μηχανολογικός εξοπλισμός της επιχείρησης, διακρινόμενα σε:

- μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός εντός εκμεταλλεύσεως (λογαριασμοί: 12.00 - 12.06) και εκτός εκμεταλλεύσεως (λογαριασμοί: 12.10 - 12.16).

- μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός σε ακίνητα τρίτων εντός εκμεταλλεύσεως (λογαριασμοί: 12.07-12.09) και εκτός εκμεταλλεύσεως (λογαριασμοί: 12.17 - 12.19).

Η ανάλυση του λογαριασμού έχει ως εξής:

Στο λογαριασμό 12.00 παρακολουθούνται τα μηχανήματα της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές κατασκευές, μόνιμα εγκαταστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπούν από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

Στο λογαριασμό 12.01 παρακολουθούνται οι τεχνικές εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, δηλαδή τεχνικές κατασκευές και γενικά τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για τη μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμά της. Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και οι κάθε είδους εγκαταστάσεις της οικονομικής μονάδας, οι οποίες, χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα, έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θερμάνσεως, υδραυλικές και τηλεφωνικές εγκαταστάσεις ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατό να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Στο λογαριασμό 12.02 παρακολουθούνται τα φορητά μηχανήματα «χειρός», δηλαδή τα φορητά μικρομηχανήματα που έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και μικρότερη από την παραγωγική ζωή των μηχανημάτων του λογαριασμού 12.00.

Στο λογαριασμό 12.03 παρακολουθούνται τα εργαλεία, δηλαδή τα μηχανολογικά και άλλης φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Τα μικροεργαλεία που αποσβένονται εφάπαξ στη χρήση που θα χρησιμοποιηθούν παρακολουθούνται στο λογαριασμό 25.00 «μικρά εργαλεία».

Στο λογαριασμό 12.04 παρακολουθούνται τα καλούπια και οι ιδιοσυσκευές της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι μηχανολογικές και άλλης φύσεως κατασκευές, οι οποίες προσαρμόζονται στα καθ' αυτό μηχανήματα για την παραγωγή εξειδικευμένων αντικειμένων, αποχωρίζονται από αυτά μετά από την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου και παραμένουν σε αδράνεια μέχρι να επαναχρησιμοποιηθούν (π.χ. καλούπια, μήτρες ή κεφαλές).

Στο λογαριασμό 12.05 παρακολουθούνται τα διάφορα μηχανολογικά όργανα, π.χ. μετρήσεων, πειραματισμών ή ελέγχων.

Στο λογαριασμό 12.06 παρακολουθείται ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας ο οποίος δεν είναι δυνατό να ενταχθεί σε μια από τις κατηγορίες εξοπλισμού των λογαριασμών 12.00-12.05.

Στους λογαριασμούς 12.07, 12.08 και 12.09 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός της οικονομικής μονάδας, που έχουν εγκατασταθεί σε ακίνητα τρίτων και που, μετά παρέλευση ορισμένου χρόνου, συμβατικά καθορισμένου, η κυριότητά τους περιέρχεται στους κυρίους των ακινήτων χωρίς αντάλλαγμα.

Στους λογαριασμούς 12.10 έως και 12.19 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, όταν δε χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε και για τις παρεπόμενες ασχολίες της. Στους ίδιους λογαριασμούς παρακολουθούνται και τα μηχανήματα και άλλα πάγια τα οποία θεωρούνται ως οριστικά εκτός εκμεταλλεύσεως, είτε έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με μία λογιστική μονάδα, είτε δεν έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί, οπότε η παρακολούθησή τους γίνεται με την αξία κτήσης τους.

1.1.3.1. Λειτουργία λογαριασμού

Τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός παρακολουθούνται στους οικείους υπολογαριασμούς του 12 έπειτα από καταχώριση σ' αυτούς:

- της αξίας κτήσης τους (αγοράς, εκτιμήσεως όταν πρόκειται για συγχώνευση ή εισφορά σε είδος), η οποία προσαυξάνεται με τα ειδικά έξοδα αγοράς, όπως τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολογήσεως (μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας) ή της αξίας η οποία προκύπτει μετά από νόμιμη αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως και
- του κόστους κατασκευής τους, όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευές, το οποίο προκύπτει από το λογαριασμό 15.02 «μηχανήματα - τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός υπό εκτέλεση» και το οποίο προσαυξάνεται με τα έξοδα εγκαταστάσεως και συναρμολόγησής τους.

1.1.3.2. Αποσβέσεις μηχανημάτων- τεχνικών εγκαταστάσεων- λοιπού μηχανικού εξοπλισμού

Οι αποσβέσεις των μηχανημάτων υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από το νόμο συντελεστές ετήσιας απόσβεσης. Σήμερα ισχύουν δύο συντελεστές αποσβέσεων, ο ανώτερος και ο κατώτερος. Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από το μήνα που το μηχάνημα αρχίζει να λειτουργεί.

Αν η επιχείρηση ενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από εκείνο που ορίζει ο νόμος, τότε χάνει το δικαίωμα να υπολογίσει τις αποσβέσεις, που δεν υπολογίστηκαν στη χρήση αυτή, κατά τη διάρκεια των επόμενων χρήσεων.

1.1.4. Λογαριασμός 13 «Μεταφορικά μέσα»

Στον παρόντα λογαριασμό 13 και στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς αυτού παρακολουθούνται όλων των ειδών τα οχήματα της οικονομικής μονάδας που διενεργούνται μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της, είτε μέσα στους χώρους εκμετάλλευσής είτε έξω από αυτούς.

Όσον αφορά την λειτουργία του παρόντα λογαριασμού, ισχύουν όσα ορίζονται στο προηγούμενο λογαριασμό 12.

1.1.4.1. Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

Τα μεταφορικά μέσα αποσβένονται κατά τον ίδιο τρόπο που αποσβένονται και τα μηχανήματα.

Αξίζει να σημειωθεί, πως η μηχανή του αυτοκινήτου αποτελεί δαπάνη βελτίωσης και για το λόγο αυτό προσαυξάνει την αξία του αυτοκινήτου και υπόκειται σε ετήσια απόσβεση με τον ίδιο συντελεστή που αποσβένονται και η υπόλοιπη αξία του. Τα λάστιχα του αυτοκινήτου όμως θεωρούνται ανταλλακτικά και αποσβένονται εφάπαξ, μέσα στη χρήση που χρησιμοποιήθηκαν.

1.1.5. Λογαριασμός 14 «Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός»

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται τα εντός και εκτός εκμεταλλεύσεως έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης (π.χ. γραφείων, εργοστασίων, εργαστηρίων, καταστημάτων, αποθηκών).

Η ανάλυση του λογαριασμού σε δευτεροβάθμιους έχει ως εξής:

Στον λογαριασμό 14.00 «έπιπλα» παρακολουθούνται τα κινητά αντικείμενα ή εκείνα που είναι εγκαταστημένα αλλά είναι δυνατό να αποχωριστούν εύκολα, και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται, κατά κανόνα, από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας στην οποία ανήκουν.

Στον λογαριασμό 14.01 «σκεύη» παρακολουθούνται τα διάφορα είδη εστιάσεως, τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων κλπ. (π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας).

Στον λογαριασμό 14.02 «μηχανές γραφείων» παρακολουθούνται οι κάθε είδους μηχανικές μηχανές γραφείων (π.χ. λογιστικές, αριθμομηχανές ή γραφομηχανές) της οικονομικής μονάδας.

Στον λογαριασμό 14.03 «ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συστήματα» παρακολουθούνται τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας, όπως π.χ. οι διερευνητές, οι ηλεκτρονικές λογιστικές μηχανές, οι ηλεκτρονικές οθόνες, οι διατρητικές μηχανές.

Στον λογαριασμό 14.04 «μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς» παρακολουθούνται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς, έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και αποσβένονται τμηματικά (π.χ. δεξαμενές, δοχεία, σιλό, κοντέινερ ή παλέτες).

Στον λογαριασμό 14.05 «επιστημονικά όργανα» παρακολουθούνται τα φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας (π.χ. αντιδραστήρες, αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρητές αντοχής υλικού σε κρούσεις, εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουργίας κενού).

Στον λογαριασμό 14.06 «ζώα για πάγια εκμετάλλευση» παρακολουθούνται τα ζώα τα οποία προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση, ιδίως από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές οικονομικές μονάδες (π.χ. άλογα, βόδια, που χρησιμοποιούνται π.χ. για το όργωμα αγρών ή για μεταφορές, αγελάδες που παρέχουν π.χ. τα νεογέννητα μοσχάρια ή το γάλα).

Στον λογαριασμό 14.08 «εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών» παρακολουθούνται τα κάθε είδους φορητά ή εγκαταστημένα μέσα τηλεπικοινωνιών (π.χ. τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές ή συσκευές τέλεξ).

1.1.5.1. Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός αποσβένονται κάθε χρόνο κανονικά με τα νόμιμα ποσοστά, όπως ακριβώς και με τα μηχανήματα. Φυσικά, τα νόμιμα αυτά ποσοστά που ονομάζονται ποσοστά τακτικών αποσβέσεων είναι υποχρεωτικά. Αν δηλαδή, η επιχείρηση ενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή μικρότερο από αυτόν που ορίζει ο νόμος, τότε χάνει το δικαίωμα να υπολογίσει τις αποσβέσεις, που δεν υπολόγισε στη χρήση αυτή, κατά τη διάρκεια των επόμενων χρήσεων. Αν όμως, η επιχείρηση ενεργήσει αποσβέσεις με συντελεστή μεγαλύτερο από αυτόν που ορίζει ο νόμος, τότε, το επιπλέον ποσό αποσβέσεων θεωρείται ως λογιστική διαφορά και δεν αναγνωρίζεται φορολογικά ως δαπάνη προς έκπτωση, αλλά δεν χάνει όμως το δικαίωμα η επιχείρηση να υπολογίζει και να συμπεριλαμβάνει τη διαφορά αυτή των αποσβέσεων σε επόμενες χρήσεις.

1.1.6. Λογαριασμός 15 «Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων»

Στο λογαριασμό 15 παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διαθέτονται για την κατασκευή νέων ενσώματων παγίων στοιχείων, καθώς και τα ποσά τα οποία

προκαταβάλλονται για την αγορά όμοιων στοιχείων. Την ημέρα που συντάσσεται ο ισολογισμός, ο λογαριασμός 15 με το υπόλοιπό του, απεικονίζει το κόστος των παγίων στοιχείων που δεν ολοκληρώθηκαν μέχρι την ημέρα εκείνη.

1.1.7. Λογαριασμός 41 «Αποθεματικά- Διαφορές Αναπροσαρμογής- Επιχορηγήσεις Επενδύσεων»

Διαφορά από αναπροσαρμογή είναι η υπεραξία που προκύπτει από αναπροσαρμογή της αξίας περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, η οποία γίνεται σύμφωνα με διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά.

Οι υπολογαριασμοί του 41, που συνδέονται άμεσα με τη λογιστική των ενσώματων πάγιων, λειτουργούν σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

1. Ο λογαριασμός 41.07 «Διαφορές από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων» πιστώνεται με τη διαφορά που προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή της αξίας περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, που γίνεται με βάση ειδικό εκάστοτε νόμο, με χρέωση των οικείων λογαριασμών στους οποίους παρακολουθούνται τα περιουσιακά αυτά στοιχεία, για τα οποία γίνεται αναπροσαρμογή της αξίας τους.
2. Ο λογαριασμός 41.10 «Επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων» πιστώνεται με τις χορηγούμενες επιχορηγήσεις για τη χρηματοδότηση πάγιων στοιχείων της οικονομικής μονάδας, με χρέωση του οικείου λογαριασμού του ενεργητικού (λογαριασμός τρίτων ή λογαριασμός ταμιακών διαθεσίμων).

Στο τέλος της χρήσης, από το λογαριασμό 41.10 μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.05 «Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων» ποσό ίσο με τις τακτικές και τις πρόσθετες αποσβέσεις πάγιων στοιχείων των λογαριασμών 66 και 85, που αναλογούν στην αξία των αποσβέσιμων πάγιων στοιχείων που χρηματοδοτήθηκε από τις πιο πάνω επιχορηγήσεις.

1.1.8. Λογαριασμός 66 «Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος»

Στο λογαριασμό 66 καταχωρούνται οι αποσβέσεις στοιχείων του πάγιου ενεργητικού που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας, δηλαδή στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι τακτικές αποσβέσεις που

προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά. Οι αποσβέσεις αυτές υπολογίζονται σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο ΕΓΛΣ.

Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί του 66 χρεώνονται με πίστωση των αντίστοιχων λογαριασμών της ομάδας 1 (10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99).

Οι αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας (πρόσθετες) καταχωρούνται στους αντίστοιχους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του 85 «Μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων», με πίστωση των αυτών αντίστοιχων λογαριασμών της ομάδας 1 (10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99).

1.1.9. Λογαριασμός 81 «Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα»

Στο λογαριασμό 81 καταχωρούνται κατ' είδος τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα και έσοδα της χρήσης, καθώς και τα αποτελέσματα που πραγματοποιούνται από εξαιρετικές και έκτακτες πράξεις και εργασίες.

Η ανάλυση του λογαριασμού 81 σε δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογαριασμούς, κυρίως υποχρεωτικούς, περιλαμβάνει τις κυριότερες γνωστές κατηγορίες έκτακτων και ανόργανων εξόδων και αποτελεσμάτων. Η οικονομική μονάδα έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί και άλλους τριτοβάθμιους λογαριασμούς για την ιδιαίτερη παρακολούθηση των περιπτώσεων που παρουσιάζονται, οπότε περιορίζεται το περιεχόμενο των προαιρετικών τριτοβάθμιων λογαριασμών 81.00.99, 81.01.99, 81.02.99 και 81.03.99.

Στο λογαριασμό 81.00 «Έκτακτα και ανόργανα έξοδα» καταχωρούνται κατ' είδος τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα που αφορούν τη χρήση. Στο λογαριασμό αυτό δεν καταχωρούνται έξοδα που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Τα τελευταία αυτά έξοδα καταχωρούνται στο λογαριασμό 82.00.

Στο λογαριασμό 81.01 «Έκτακτα και ανόργανα έσοδα» καταχωρούνται, κατ' είδος, τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα που αφορούν τη χρήση. Στο λογαριασμό αυτό δεν καταχωρούνται έσοδα που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Τα τελευταία αυτά έσοδα καταχωρούνται στο λογαριασμό 82.01.

Στους λογαριασμούς 81.02 «Έκτακτες ζημίες» και 81.03 «Έκτακτα κέρδη» καταχωρούνται τα αποτελέσματα -ζημίες ή κέρδη- που προκύπτουν από εξαιρετικές και έκτακτες πράξεις και εργασίες, όπως τα κέρδη ή οι ζημίες από την εκποίηση ενσώματων πάγιων στοιχείων.

1.1.10. Λογαριασμός 85 «Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος»

Στο λογαριασμό 85 καταχωρούνται οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, δηλαδή στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Οι τακτικές αποσβέσεις, που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, καταχωρούνται στο λογαριασμό 66 και εμφανίζονται στην κατάσταση του λογαριασμού **Αποτελέσματα χρήσης** αφαιρετικά από το σύνολο των αποσβέσεων (τακτικών και πρόσθετων).

1.2. Γενικοί εννοιολογικοί προσδιορισμοί ενσώματων περιουσιακών στοιχείων

1.2.1. Αξία κτήσεως

Η αξία κτήσης είναι διαφορετική για τις δύο βασικές κατηγορίες παγίων, δηλαδή τα ακίνητα και τα μηχανήματα. Όσο αφορά τα ακίνητα και συγκεκριμένα την περίπτωση αγοράς ακινήτου (εδαφικής έκτασης ή κτιρίου) , η αξία κτήσης περιλαμβάνει μόνο την αξία του ακινήτου ενώ δεν περιλαμβάνει τα έξοδα (φόροι, συμβολαιογραφικά κτλ.) που απαιτούνται για να αποκτήσει η επιχείρηση «πλήρες ιδιοκτησίας δικαίωμα». Στην περίπτωση ιδιοκατασκευής κτιρίου δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα μελετών, πολεοδομικής άδειας κτλ. Τα έξοδα αυτά, μολονότι συστατικά της αξίας του παγίου παρακολουθούνται χωριστά στο λογαριασμό 16.14 «έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων».

Όσο αφορά τα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις ως αξία κτήσης λαμβάνεται και καταχωρείται στους οικείους υπολογαριασμούς η αξία αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής, προσαυξημένα με τα έξοδα εγκατάστασης, συναρμολόγησης κτλ. μέχρι που να μπούνε σε κατάσταση λειτουργίας.

1.2.2. Επέκταση- Βελτίωση- Προσθήκη

Είναι κάθε επέμβαση που γίνεται πάνω σ' ένα ενσώματο πάγιο και έχει σαν αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητας του, σαν συνέπεια από την βελτίωση των συνθηκών της λειτουργίας του, που συνεπάγεται τη μείωση του κόστους αυτής της λειτουργίας.

1.2.3. Συντήρηση και επισκευή

Είναι κάθε επέμβαση που γίνεται πάνω σ' ένα ενσώματο πάγιο και έχει σαν αποτέλεσμα τη διατήρηση (η συντήρηση) ή την αποκατάσταση (η επισκευή) της λειτουργίας του παγίου και της παραγωγικής του ικανότητας στα κανονικά επίπεδα.

Οι δαπάνες που γίνονται για τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και προσθήκες, προσαυξάνουν τις αξίες των παγίων πάνω σ' αυτά που γίνονται, ενώ οι δαπάνες για τη συντήρηση και επισκευή τους αποτελούν έξοδα που καταχωρούνται στους λογαριασμούς της ομάδας 6.

1.2.4. Αποσβέσεις

Το κάθε πάγιο στοιχείο έχει την αξία του αλλά και μια παραγωγική ζωή ορισμένης διάρκειας σε χρόνια, που μετά από αυτά είναι παραγωγικά άχρηστο και πουλιέται σε μια ελάχιστη αξία σαν υπόλειμμα (υπολειμματική αξία). Μέσα στα χρόνια της παραγωγικής ζωής του, η αξία του μειωμένη κατά την αξία από την πώληση του στο τέλος της παραγωγικής ζωής του, μοιράζεται σαν παραγωγική δαπάνη σε κάθε χρήση. Αυτή η δαπάνη είναι η απόσβεση.

1.2.5. Μητρώο παγίων

Για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο, τηρείται υποχρεωτικά μια καρτέλα που περιλαμβάνει την αξία της απόκτησης του και τις μετέπειτα προσαυξήσεις αυτής της αξίας, καθώς και τις αποσβέσεις (σαν αντίθετο λογαριασμό), που γίνονται σε κάθε χρήση γι' αυτό το πάγιο στοιχείο. Το μητρώο αυτό, μπορεί να το αξιοποιήσει η κάθε επιχείρηση αν το θεωρήσει κανονικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Στην περίπτωση αυτή, το μητρώο ισχύει ως αναλυτική απογραφή των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

1.3. Έννοια και ανάλυση των ασώματων παγίων στοιχείων

Κατά το ΕΓΛΣ άυλα πάγια στοιχεία είναι τα ασώματα εκείνα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, είτε αυτά μόνα, είτε μαζί με την οικονομική μονάδα. Τα άυλα πάγια στοιχεία αποκτούνται με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των άυλων παγίων στοιχείων είναι ότι:

- Δεν έχουν φυσική υπόσταση
- Εξασφαλίζουν στον κάτοχό τους ορισμένα αποκλειστικά δικαιώματα

- Παρέχουν στην επιχείρηση μελλοντικά οφέλη, και
- Έχουν σχετικά μεγάλη ωφέλιμη ζωή.

1.3.1. Λογαριασμός 16 «ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης»

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται οι ακόλουθες κατηγορίες στοιχείων:

- Τα ασώματα ή άυλα περιουσιακά στοιχεία (δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί 16.00-16.05 και 16.98)
- Τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως (δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί 16.10-16.19).

1.3.1.1. Απόσβεση των άυλων παγίων στοιχείων.

Σύμφωνα με τον ν. 2190/1920,εναρμονισμένος με το ΕΓΛΣ, ορίζει τον τρόπο αποσβέσεως ως εξής:

- Τα έξοδα ερευνών και ανάπτυξης των λογαριασμών «έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων» και «έξοδα λοιπών ερευνών», καθώς και οι παραχωρήσεις και τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας των λογαριασμών «δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων» και «λοιπές παραχωρήσεις» αποσβένονται, είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεώς τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.
- «η υπεραξία της επιχειρήσεως (Goodwill) αποσβένεται, είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα, σε περισσότερες από μια χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβούν τα πέντε έτη».
- Τα ποσά που καταχωρούνται στο λογαριασμό «δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας», «παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας» αποσβένονται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις μέσα στον χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου.
- Τα ποσά της κατηγορίας «λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις» των λογαριασμών «δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων» και «λοιπά δικαιώματα», αποσβένονται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις, μέσα

στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση κάθε άυλου πάγιου στοιχείου.

1.3.2. Ανάλυση λογαριασμών με τους οποίους παρακολουθούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία

1.3.2.1. Λογαριασμός 16.00 «Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)»

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ η υπεραξία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητά της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας, της μεγάλης πίστewος στην αγορά, της καλής οργανώσεως, της ιδιαίτερής της εξειδικεύσεως στην παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει, των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσης όπου είναι εγκατεστημένη, της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία) και του κύρους, δυναμισμού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού μηχανισμού.

1.3.2.1.1. Λογιστική παρακολούθηση του Goodwill

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας η οποία είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων.

1.3.2.1.2. Απόσβεση λογαριασμού

Η υπεραξία αποσβένεται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μια χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατό να υπερβαίνουν τα πέντε έτη, που πρέπει να είναι συνεχόμενα.

1.3.2.2. Λογαριασμός 16.01 «Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας»

Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, η κατοχή και η αξιοποίηση των οποίων προσφέρει στην επιχείρηση πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά, για το χρονικό διάστημα διάρκειάς της. Παραδείγματος χάριν, η προστασία του σχετικού δικαιώματος, η γνώση του τρόπου παραγωγής προϊόντων ή μεθόδων κατεργασία υλικών.

1.3.2.2.1. Απόσβεση λογαριασμού

Ο λογαριασμός 16.01 αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση, μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητάς τους, εκτός αν από το νόμο καθορίζεται συγκεκριμένο χρονικό διάστημα απόσβεσης (π.χ. για τα σήματα καθορίζεται χρόνος απόσβεσης 10 χρήσεις, με έναρξη της απόσβεσης από το μήνα μέσα στον οποίο άρχισε η εκμετάλλευση ή η χρήση του σήματος). Αν η χρήση είναι υπερδωδεκάμηνη, τότε θα επιβαρυνθεί αυτή με περισσότερες αποσβέσεις.

1.3.2.3. Λογαριασμός 16.02 «Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων» και 16.03 «Λοιπές παραχωρήσεις»

Στους λογαριασμούς 16.02 και 16.03 παρακολουθούνται οι παραχωρήσεις για εκμετάλλευση ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων.

1.3.2.3.1. Απόσβεση λογαριασμών

Οι λογαριασμοί 16.02 και 16.03 αποσβένονται εφάπαξ ή ισόποσα σε περισσότερες συνεχόμενες χρήσεις, όχι όμως παραπάνω από πέντε χρήσεις.

1.3.2.4. Λογαριασμός 16.04 «Δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων»

Στο λογαριασμό 16.04 «δικαιώματα χρήσεως ενσώματων πάγιων στοιχείων» παρακολουθείται η αξία της εισφοράς κατά χρήση, στην οικονομική μονάδα, ενσώματων πάγιων στοιχείων, για ορισμένο χρόνο, η οποία καθορίζεται με νόμιμη διαδικασία εκτιμήσεως.

1.3.2.4.1. Απόσβεση λογαριασμού

Ο λογαριασμός 16.04 αποσβένεται με ισόποσες δόσεις, μέσα στο χρόνο που καθορίζεται συμβατικά για τη χρησιμοποίηση του συγκεκριμένου παγίου.

1.3.2.5. Λογαριασμός 16.05 «Λοιπά δικαιώματα»

Στο λογαριασμό 16.05 «λοιπά δικαιώματα» παρακολουθούνται τα άυλα εκείνα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν εντάσσονται σε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.00-16.04, όπως είναι π.χ. τα μισθωτικά δικαιώματα.

1.3.2.5.1. Απόσβεση λογαριασμού

Η απόσβεση του μισθωτικού δικαιώματος γίνεται σε ισόποσες δόσεις, μέσα στο χρόνο που ισχύει το μισθωτικό δικαίωμα.

1.3.2.6. Λογαριασμός 16.98 «Προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων»

Στο λογαριασμό 16.98 «προκαταβολές κτήσεως ασώματων ακινητοποιήσεων» παρακολουθούνται οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων, καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων.

1.4. Έννοια και ανάλυση λογαριασμών εξόδων πολυετούς απόσβεσης

1.4.1. Έννοια των εξόδων πολυετούς απόσβεσης.

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ και τον ν. 2190/1920, έξοδα πολυετούς απόσβεσης είναι εκείνα που γίνονται:

- Για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της επιχείρησης,
- Για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης και
- Για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της.

Τα έξοδα αυτά εξυπηρετούν την επιχείρηση για μεγαλύτερη χρονική περίοδο (οποσδήποτε μεγαλύτερη από ένα έτος) και για το λόγο αυτόν αποσβένονται τμηματικά.

Στην περίπτωση την οποία η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση για έξοδα πολυετούς απόσβεσης, τα ποσά που λαμβάνει καταχωρούνται στην πίστωση κατάλληλων υπολογισμών του 41.10 «επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων».

1.4.2. Απόσβεση των εξόδων πολυετούς απόσβεσης

Τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης υποβάλλονται σε τμηματική απόσβεση. Πάντως, με εξαίρεση τα παρακάτω έξοδα, τόσο για τα απαριθμούμενα από το ΕΓΛΣ έξοδα όσο και για οποιαδήποτε άλλα χαρακτηριστούν από την οικονομική μονάδα ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης, ισχύει ο γενικός κανόνας ότι αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεως τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.

Σύμφωνα με τον ν. 2190/1920, οι αποσβέσεις των εξόδων εγκαταστάσεων καταχωρούνται στο ενεργητικό του ισολογισμού, αφαιρείται από το σύνολο των εξόδων, ώστε για κάθε λογαριασμό να εμφανίζονται τα συνολικά έξοδα και οι συσσωρευμένες μέχρι τη λήξη της χρήσεως αποσβέσεις.

Επίσης επισημαίνουμε την διάταξη του άρθρου 43 του ν. 2190/1920, σύμφωνα με την οποία: «μέχρι την πλήρη απόσβεση όλων των εξόδων εγκαταστάσεως πολυετούς απόσβεσης, απαγορεύεται οποιαδήποτε διανομή κερδών, εκτός αν το αναπόσπαστο υπόλοιπο των εξόδων αυτών είναι μικρότερο από το άθροισμα των προαιρετικών αποθεματικών και του υπολοίπου των κερδών εις νέο».

1.4.3. Λογαριασμός 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως»

Σύμφωνα με το Ε.ΓΛΣ, στον λογαριασμό 16.10 παρακολουθούνται τα έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης του καταστατικού των οικονομικών μονάδων εταιρικής μορφής, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών και τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμετάλλευσης. Στο ίδιο λογαριασμό, παρακολουθούνται και τα μεταγενέστερα έξοδα που δημιουργούνται για την επέκταση της δραστηριότητας μιας οικονομικής μονάδας.

Ειδικά, προκειμένου για έξοδα τεχνικών μελετών, αν το έργο για το οποίο πραγματοποιούνται κατασκευαστεί, τα έξοδα μελέτης του δεν καταχωρούνται στον προκείμενο λογαριασμό αλλά ενσωματώνονται στο κόστος του έργου και αποσβένονται όπως αυτό.

Συνεπώς, στον προκείμενο λογαριασμό καταχωρούνται:

- Τα έξοδα ιδρύσεως ή συστάσεως της εταιρείας
- Τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα μέχρι την έναρξη της παραγωγικής της δράσεως, και
- Τα έξοδα οργανώσεων και επεκτάσεως της οικονομικής μονάδας που πραγματοποιούνται μετά την έναρξη της παραγωγικής της δράσεως.

Τα έξοδα του λογαριασμού αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία. Σε νεοσύστατη επιχείρηση, η απόσβεση αρχίζει μετά την έναρξη της παραγωγικής δράσης, διότι από τότε προκύπτουν έσοδα.

1.4.4. Λογαριασμός 16.11 «Έξοδα ερευνών ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων»

Στον προκείμενο λογαριασμό παρακολουθούνται τα έξοδα που πραγματοποιούνται για έρευνες ανεύρεσης ή αξιοποίησης ορυχείου ή μεταλλείου.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

1.4.5. Λογαριασμός 16.12 «Έξοδα λοιπών ερευνών»

Στον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα έξοδα που γίνονται για έρευνες σε άλλους κλάδους και τομείς δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, εκτός από τα ορυχεία- μεταλλεία- λατομεία. Τέτοια έξοδα είναι π.χ. η τελειοποίηση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των νέων μεθόδων παραγωγής, των προτύπων ή σχεδίων ανεύρεσης ή αξιοποίησης ορυχείων.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

1.4.6. Λογαριασμός 16.13 «Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και εκδόσεως ομολογιακών δανείων»

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται τα έξοδα εκείνα που γίνονται από την εταιρεία για εκτυπώσεις νέων μετοχών, για ανακοίνωσης, δημοσιεύσεις, προσκλήσεις, φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίων, αμοιβές δικηγόρων και συμβολαιογράφων, και όταν αυξάνεται το κεφάλαιο της εταιρείας ή εκδίδεται από αυτή ομολογιακό δάνειο.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία.

1.4.7. Λογαριασμός 16.14 «Έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων»

Σε αυτόν τον λογαριασμό παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που γίνονται για την απόκτηση των ενσώματων ή ασώματων ακινητοποιήσεων. Τα έξοδα αυτά είναι κυρίως ο φόρος μεταβίβασης, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, τα μεσιτικά και οι αμοιβές μελετητών ή δικηγόρων, τα οποία δεν προσαυξάνουν το κόστος κτήσης τους.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία.

1.4.8. Λογαριασμός 16.15 «Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων»

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ στον προκείμενο λογαριασμό εμφανίζονται οι συναλλαγματικές διαφορές των δανείων ή πιστώσεων σε ξένο νόμισμα που

συνήφθησαν και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση (αγορά, κατασκευή ή εγκατάσταση) πάγιων στοιχείων και οι οποίες προκύπτουν:

- Κατά την πληρωμή/εξόφληση δόσεων ή ολόκληρου του δανείου ή της πιστώσεως, και
- Κατά την αποτίμηση σε ευρώ κατά το τέλος της χρήσεως των υπολοίπων δανείων αυτών.

1.4.8.1. Χρεωστικές και πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές πιστώσεων ή δανείων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την απόκτηση πάγιων στοιχείων

1.4.8.1.1. Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές κάθε δανείου ή πιστώσεως παρακολουθούνται σε υπολογισμούς του λογαριασμού 16.15. Στο τέλος της χρήσης συμψηφίζεται το χρεωστικό υπόλοιπο κάθε υπολογισμού του 16.15 με το τυχόν υπάρχον πιστωτικό υπόλοιπο του αντίστοιχου υπολογισμού του 44.15 «προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων». Το χρεωστικό υπόλοιπο, το οποίο απομένει ύστερα από το συμψηφισμό, αποσβένεται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική και συμβατική χρονική διάρκεια της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής :

- Στο τέλος της κλειόμενης χρήσης μεταφέρεται από τον οικείο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογισμό του 16.15 στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.00.04 «συναλλαγματικές διαφορές» ποσό ίσο με το πηλίκο της διαιρέσεως του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογισμού του 16.15 με τον αριθμό των ετών από την λήξη της χρήσεως μέχρι τη λήξη της αντίστοιχης πίστωσης ή του αντίστοιχου δανείου. Για τον προσδιορισμό του πηλίκου της παραγράφου αυτής, χρονική περίοδος μικρότερη από ένα έτος λογίζεται ως περίοδος ενός έτους.
- Σε περίπτωση που από την ημερομηνία χορήγησης της πίστωσης ή του δανείου μέχρι την ημερομηνία έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας των χρηματοδοτούμενων πάγιων στοιχείων μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος, η τμηματική μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου του οικείου υπολογισμού του 16.15 αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία λήγει η κατασκευαστική περίοδος ή διακόπτεται η κατασκευή έργου.

- Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων, κατά το όλο ή μέρος αυτών, τα χρεωστικά υπόλοιπα των οικείων υπολογισμών του 16.15 καθώς και τα τυχόν πιστωτικά υπόλοιπα των αντίστοιχων υπολογισμών του 44.15, που αντιστοιχούν σε ληξιπρόθεσμο μέρος, μεταφέρονται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.00.04 στο τέλος της χρήσεως μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα.

1.4.8.1.2. Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές

Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν σε κάθε χρήση κατά την εξόφληση δόσεων ή και ολόκληρης της πιστώσεως ή του δανείου (πραγματοποιηθείσες), καθώς και αυτών που προκύπτουν κατά την αποτίμηση τέλους χρήσεως της πιστώσεως ή του δανείου (μη πραγματοποιηθείσες), μειώνουν τις τυχόν χρεωστικές της ίδιας χρήσης καθώς και των προηγούμενων χρήσεων που αφορούν τις ίδιες πιστώσεις ή δάνεια και το υπόλοιπο (στο μέτρο που δεν υπάρχουν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές), μεταφέρονται σε αντίστοιχο κατά πίστωση ή δάνειο υπολογισμό του 44.15 «προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων». Στη συνέχεια, από το λογαριασμό 44.15 μεταφέρεται στην πίστωση του αποτελεσματικού λογαριασμού 81.01.04 «συναλλαγματικές διαφορές» το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί στις δόσεις των πιστώσεων ή δανείων που πληρώθηκε μέσα στη χρήση αυτή.

Στο τέλος κάθε επόμενης χρήσεως από εκείνη που προέκυψαν οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές, μεταφέρονται στον αντίστοιχο υπολογισμό της ίδιας πιστώσεως ή δανείου του λογαριασμού 16.15 ποσό ίσο με τις τυχόν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές της ίδιας πιστώσεως ή δανείου ή ολόκληρο το ποσό των πιστωτικών συναλλαγματικών εφόσον υπολείπονται των αντίστοιχων χρεωστικών.

Στο τέλος κάθε μεταγενέστερης (από την επόμενη) χρήσεως και μετά τον συμψηφισμό των τυχόν χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών που θα προκύψουν στη χρήση, μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως αυτής, στο λογαριασμό 81.01.04, το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί στο ποσό της πιστώσεως ή του δανείου που πληρώθηκε μέσα στην κλειόμενη επιχείρηση.

1.4.9. Λογαριασμός 16.16 «Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών»

Στον παρόντα λογαριασμό παρακολουθούνται οι διαφορές από την διάθεση ομολογιών σε **τιμή μικρότερη** από την ονομαστική τους αξία, καθώς και διαφορές από την εξόφληση ομολογιών σε **τιμή μεγαλύτερη** από την ονομαστική τους αξία.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι την λήξη της προθεσμίας εξόφλησης του ομολογιακού δανείου.

1.4.10. Λογαριασμός 16.17 «Έξοδα αναδιοργάνωσης»

Στο λογαριασμό καταχωρούνται τα έξοδα μελετών οικονομικής, εμπορικής, τεχνικής και διοικητικής αναδιοργάνωσης ριζικού χαρακτήρα, με τα οποία επιδιώκεται η κάλυψη νέων αναγκών που προκύπτουν από σημαντικές επεκτάσεις του παραγωγικού δυναμικού της επιχειρήσεως ή αλλαγών στην οργανωτική της δομή ή ριζικών μεταβολών στην εμπορική της δραστηριότητα.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία.

1.4.11. Λογαριασμός 16.18 «Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου»

Το Ε.ΓΛΣ θεωρεί ότι οι τόκοι των ξένων κεφαλαίων είναι έξοδα της επιχείρησης και επιβάλλει την καταχώρησή τους στο λογαριασμό 65 «τόκοι και συναφή έξοδα», ο οποίος τελικά εμφανίζεται στην κατάσταση του λογαριασμού με τον τίτλο «χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα».

Κατ' εξαίρεση της αρχής αυτής, οι τόκοι της «κατασκευαστικής περιόδου» των δανείων ή των πιστώσεων, τα οποία διατέθηκαν αποκλειστικά για την απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων δεν καταχωρούνται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 65, αλλά εγγράφονται στο σχολιαζόμενο λογαριασμό 16.18 «τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου», ο οποίος με ομώνυμο τίτλο εμφανίζεται στον ισολογισμό στην κατηγορία των εξόδων εγκαταστάσεως.

Για την εγγραφή τόκων δανειακών κεφαλαίων στον λογαριασμό 16.18 «τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου» πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις, σύμφωνα με το Ε.ΓΛΣ :

- Οι τόκοι να αφορούν δάνειο που συνάφθηκε ειδικά για την κατασκευή πάγιου στοιχείου ή να προέρχονται από πιστώσεις των προμηθευτών τέτοιων στοιχείων (πχ μηχανημάτων που εγκαθίστανται στο υπό κατασκευή εργοστάσιο).
- Οι τόκοι να αφορούν μόνο την «κατασκευαστική περίοδο», δηλαδή μόνο την περίοδο από την έναρξη κατασκευής του πάγιου στοιχείου μέχρις ότου το στοιχείο να είναι έτοιμο (στην κατάλληλη θέση και κατάσταση) να προσφέρει την κατά προορισμό χρήση του.

Οι τόκοι κατασκευαστικής περιόδου αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία.

1.4.12. Λογαριασμός 16.19 «Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης»

Στο λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που εξυπηρετούν την επιχείρηση για περισσότερες χρήσεις και συνεπώς είναι δυνατό να υποβάλλονται σε τμηματική απόσβεση και τα οποία δεν εντάσσονται σε μια από τις προηγούμενες κατηγορίες των λογαριασμών 16.10 – 16.18.

Στον λογαριασμό 16.19 καταχωρείται και η **αναπόσβεστη αξία κτιρίου** σε περίπτωση **κατεδάφισής του**, η οποία αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος της πραγματοποίησής τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μια πενταετία.

Ακόμα στον λογαριασμό 16.19 μπορούν να καταχωρούνται και οι «σωρευμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία» που αντιστοιχούν στην προϋπηρεσία του προσωπικού κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Επίσης μπορεί να καταχωρηθεί και η καταβαλλόμενη **αποζημίωση σε μισθωτή κτιρίου** λόγω έξωσης του για ιδιόχρηση του κτιρίου από τον ιδιοκτήτη.

Κεφάλαιο 2

Αποσβέσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων

2.1. Αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ «αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.

2.2. Έννοια των αποσβέσεων των πάγιων στοιχείων

Απόσβεση είναι η μείωση της αξίας των παγίων στοιχείων που επέρχεται με την πάροδο του χρόνου. Σκοπός των αποσβέσεων είναι η αντικατάσταση των περιουσιακών στοιχείων που αποσβένονται, για να μπορεί η επιχείρηση να διατηρεί ανέπαφη την παραγωγική της δυνατότητα.

Κατά το ΕΓΛΣ « απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του παγίου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και συνακολουθά, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος, ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του παγίου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεως του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξίωσης».

2.3. Προσδιοριστικοί παράγοντες των αποσβέσεων

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της περιοδικής αποσβέσεως είναι:

- Το κόστος κτήσεως του στοιχείου
- Η εκτιμώμενη υπολειμματική αξία του στοιχείου, και
- Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή

2.3.1. Αποσβεστέα αξία

Αποσβεστέα είναι η αξία που πρέπει να αποσβεστεί μέσα στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου.

Κατά το νόμο, αποσβεστέα αξία είναι η αξία κτήσεως των παγίων στοιχείων, αυξημένη με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων.

Κατά το ΕΓΛΣ «αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατέστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος, μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα».

2.3.2. Ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων στοιχείων

Κατά το ΕΛΓΣ, ωφέλιμη ζωή είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο.

2.4. Κυριότερες μέθοδοι αποσβέσεως των παγίων στοιχείων

Η λογιστική θεωρία και πράξη έχουν επινοήσει πολλές μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων, οι βασικότερες των οποίων είναι:

- 1) Στηριζόμενες στο χρόνο:
 - a) Μέθοδος του σταθερού ποσού
- 2) Στηριζόμενες στη λειτουργική ζωή του παγίου:
 - a) Μέθοδος των ωρών λειτουργίας.
 - b) Μέθοδος των μονάδων παραγωγής.
- 3) Στηριζόμενες στη μειούμενη απόδοση του παγίου στοιχείου:
 - a) Μέθοδος του αθροίσματος των αριθμών των ετών ζωής του στοιχείου.
 - b) Μέθοδος του σταθερού ποσού επί μειούμενης βάσεως.
 - c) Μέθοδος του μειούμενου ποσοστού αποσβέσεως επί της αναπόσβεστης αξίας.
 - d) Μέθοδος του διπλάσιου ποσοστού επί της αναπόσβεστης αξίας.
- 4) Μέθοδοι της αύξουσας αποσβέσεως:
 - a) Μέθοδοι του σύνθετου τόκου
 - b) Μέθοδοι της αξίας των αποσυρόμενων και αντικαθιστάμενων στοιχείων
- 5) Ειδικά συστήματα αποσβέσεων:
 - a) Μέθοδος των αποθεμάτων.
 - b) Ομαδικό ή μικτό σύστημα αποσβέσεως.
- 6) Αποσβέσεις στοιχείων που υπόκεινται σε εξάντληση:
 - a) Μέθοδος αποσβέσεως φυσικών πηγών.

Εμείς θα αναπτύξουμε μόνο την μέθοδο του σταθερού ποσού, καθώς και τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής για τα πάγια που υπόκεινται σε εξάντληση. Γιατί παρόμοιες με αυτές μέθοδοι εφαρμόζονται στη χώρα μας.

2.4.1. Η μέθοδος του σταθερού ποσού

Κατά την μέθοδο του σταθερού ποσού, η αποσβεστέα αξία διαιρείται με τον αριθμό των ετών προβλεπόμενης ζωής του προς απόσβεση στοιχείου και βρίσκουμε το ετήσιο ποσό της απόσβεσης, που παραμένει σταθερό σε όλα τα έτη της ωφέλιμης ζωής. Το ποσό αυτό ποσοστούται είτε επί της αποσβεστέας αξίας, είτε επί του κόστους κτήσεως.

Έτσι η απόσβεση βρίσκεται με τον τύπο:

$$D = \frac{C - S}{n}$$

Όπου:

C= κόστος κτήσεως

D= απόσβεση

S= Υπολειμματική αξία

n= Εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Να υπολογιστεί η απόσβεση των μηχανημάτων μιας επιχείρησης όταν, η ωφέλιμη ζωή είναι 8 έτη, η αξία του είναι 50.000€ και η υπολειμματική του αξία είναι 5000€.

Αντικαθιστώντας στον τύπο $D = \frac{C - S}{n}$ βρίσκουμε ότι η ετήσια απόσβεση είναι

$$D = \frac{50.000 - 5.000}{8} = 5.625 \text{€}$$

2.4.2. Απόσβεση των παγίων στοιχείων που υπόκεινται σε εξάντληση

Οι φυσικές πηγές υπόκεινται σε εξάντληση. Γι' αυτό το κόστος κτήσεως αυτών πρέπει να υποβάλλεται σε απόσβεση, δηλαδή σε λογική και συστηματική κατανομή αυτού καθόλη την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Η απόσβεση υπολογίζεται με τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής. Προσδιορίζεται δηλαδή, το κόστος κατά μονάδα προϊόντος με τον τύπο:

$$\frac{\text{Αρχικό κόστος} - \text{Υπολειμματική αξία}}{\text{Εκτιμώμενη παραγωγή σε μονάδες}}$$

και στη συνέχεια πολλαπλασιάζεται ο συντελεστής αυτός με τον αριθμό των μονάδων που παράχθηκαν στη διάρκεια της περιόδου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ας υποθέσουμε ότι, για την απόκτηση ενός λατομείου μαρμάρων, καταβλήθηκαν 200.000€, ότι οι αρμόδιοι γεωλόγοι εκτιμούν ότι από το λατομείο θα εκορυχθούν 10.000 κ.μ. μαρμάρου, και ότι η αξία του γηπέδου, που θα μείνει μετά την ολική εξόρυξη του αποθέματος των μαρμάρων, εκτιμάται σε 20.000€. Η κατά μονάδα απόσβεση ανέρχεται σε:

$$\text{Συντελεστής απόσβεσης} = \frac{200.000 - 20.000}{10.000} = 18$$

Αν στην συγκεκριμένη περίοδο εξορύχθηκαν 2.000 κ.μ. μάρμαρα, η απόσβεση που αναλογεί στην περίοδο ανέρχεται σε $2.000 * 18 = 36.000\text{€}$.

Εκτός από τα έργα αξιοποίησεως, οι επιχειρήσεις δημιουργούν πολλές φορές εγκαταστάσεις επεξεργασίας των ορυκτών, όπως εργοστάσια. Αν η λειτουργική ζωή των εγκαταστάσεων αυτών εκτιμάται ότι θα καλύψει επεξεργασία μεγαλύτερων ποσοτήτων σε σύγκριση με εκείνες που αναμένονται να αντληθούν από το εξαντλούμενο πάγιο, τότε η απόσβεση των εγκαταστάσεων αυτών προσδιορίζεται με βάση τις τελευταίες αυτές ποσότητες και όχι με τις ανταποκρινόμενες στη λειτουργική αντοχή των εγκαταστάσεων. Η ετήσια λοιπόν απόσβεση προσδιορίζεται με τον τύπο:

$$\text{Αποσβεστέα} \text{ αξία} * \frac{\text{μονάδες που εξορύχθηκαν κατά το έτος}}{\text{συνολικές εκτιμώμενες μονάδες αποθέματος}}$$

2.4.3. Λογιστική παρακολούθηση των αποσβέσεων κατά το ΕΓΛΣ

Το ΕΓΛΣ επιβάλλει τον έμμεσο τρόπο αποσβέσεως των άυλων και ενσώματων παγίων. Οι αποσβέσεις παρακολουθούνται στον τελευταίο δευτεροβάθμιο (με κωδικό 99) κάθε πρωτοβάθμιου λογαριασμού αποσβέσιμου στοιχείου και λειτουργούν ως αντίθετοι λογαριασμοί των λοιπών υπολογαριασμών του πρωτοβάθμιου λογαριασμού.

Η δαπάνη (έξοδο) των τακτικών αποσβέσεων θεωρείται οργανικό έξοδο και καταχωρείται στο λογαριασμό 66 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος», ενώ οι πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις θεωρούνται ανόργανο έξοδο και καταχωρούνται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 85 «αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος».

Κεφάλαιο 3

Γενικές διατάξεις για τις αποσβέσεις

ΕΙΔΙΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 ορίζεται η θέσπιση κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων των εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών επιχειρήσεων, καθώς και των ελεύθερων επαγγελματιών για το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού κέρδους αυτών κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των άρθρων 31,41,49 και 105 του Κ.Φ.Ε.

2. Με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ορίζεται ότι η διενέργεια αποσβέσεων κάθε έτος για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία με τους θεσπισμένους συντελεστές είναι υποχρεωτική. Επομένως ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών οι αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να διενεργούνται, και μάλιστα με τους συντελεστές που έχουν θεσπιστεί για το σκοπό αυτό, και να βαρύνουν τα αποτελέσματα κάθε διαχειριστικής χρήσης. Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή διενεργηθούν αποσβέσεις αλλά με συντελεστή μεγαλύτερο από τον προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά, ενώ αν δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει στο μέλλον τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενέργησε.

Από τον κανόνα αυτό ορίζεται παρέκλιση με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1. Ειδικότερα με το εν λόγω εδάφιο ορίζεται ότι οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που ακολουθούν τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας άρχισαν την παραγωγική λειτουργία τους έχουν την εξής δυνατότητα:

I. Είτε να μην πραγματοποιήσουν καθόλου αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους ή

II. Να πραγματοποιήσουν μεν αποσβέσεις γι' αυτά αλλά με συντελεστή το μισό εκείνου που προβλέπεται, δηλαδή αν προβλέπεται για κάποιο πάγιο κατώτερος συντελεστής απόσβεσης οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%) και η επιχείρηση επιλέξει τον κατώτερο συντελεστή, θα πρέπει να διενεργήσει αποσβέσεις γι' αυτό με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό 4% (8% * 50%),

διαφορετικά θα έχει ανάλογη εφαρμογή το τρίτο εδάφιο της παρούσα παραγράφου. Τονίζεται ότι η επιλογή της μη διενέργειας ή της διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων αφορά αφενός όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή είτε δεν θα διενεργηθούν αποσβέσεις για κανένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο, είτε θα διενεργηθούν για όλα με το μισό του προβλεπόμενου συντελεστή) και αφετέρου όλες τις διαχειριστικές χρήσεις (δηλαδή η επιχείρηση δεν θα διενεργήσει αποσβέσεις και στις τρεις διαχειριστικές χρήσεις). Επισημαίνεται ότι για τη διαχειριστική χρήση εντός της οποίας οι επιχειρήσεις αρχίζουν την παραγωγική λειτουργία τους θα πρέπει να διενεργήσουν κανονικά αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τους, δεδομένου ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή αφορά τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής της διαχειριστικής χρήσης. Για την εφαρμογή των παραπάνω ως νέες επιχειρήσεις θεωρούνται οι ακόλουθες:

- i. Εκείνες οι οποίες ιδρύονται από 1/1/2003 και μετά.
- ii. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρυθεί πριν από την πιο πάνω ημερομηνία και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- iii. Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν υποκαταστήματα.
- iv. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει υποκαταστήματα πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.
- v. Εκείνες οι οποίες από 1/1/2003 και μετά ιδρύουν αυτοτελή κλάδο ή αρχίζουν την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα. Π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση ιδρύει μια νέα παραγωγική μονάδα η οποία κατασκευάζει προϊόντα όμοια με αυτά που ήδη παράγονται ή νέα προϊόντα ή μια ξενοδοχειακή επιχείρηση ανεγείρει και άλλο ξενοδοχειακό συγκρότημα δίπλα στο ήδη υφιστάμενο ή μια εταιρία κινητής τηλεφωνίας αρχίζει να παρέχει υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας.
- vi. Εκείνες οι οποίες έχουν ιδρύσει αυτοτελή κλάδο ή έχουν αρχίσει την άσκηση δραστηριότητας με αυτοτελή οργάνωση, χωρίς να ιδρύουν υποκατάστημα, πριν από την 1/1/2003 και των οποίων η διαχειριστική χρήση που αρχίζει από την 1/1/2003 και μετά εμπίπτει στις προαναφερόμενες τρεις (3) διαχειριστικές χρήσεις.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις iii, iv, v και vi οι επιχειρήσεις θεωρούνται νέες μόνον όσον αφορά το υποκατάστημα και τον αυτοτελή κλάδο ή τη νέα δραστηριότητα με αυτοτελή οργάνωση αντίστοιχα, οπότε η επιλογή της μη

διενέργειας ή διενέργειας μειωμένων αποσβέσεων θα αφορά μόνο τα πάγια του υποκαταστήματος κλπ.

Όσον αφορά το πότε μια επιχείρηση που έχει προέλθει από συγχώνευση ή μετατροπή θεωρείται «νέα» ή όχι, έχουν εφαρμογή όσα αναφέρονται στην 1051542/10435/B0012/ΠΟΛ 1122/28.4.1998.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα ποσοστά αποσβέσεων που καθορίζονται με το παράδειγμα, αφορούν ετήσια απόσβεση, καθώς και ότι τα νέα πάγια περιουσιακά στοιχεία η απόσβεση αρχίζει από το μήνα κατά τον οποίο αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία και υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι οι μήνες λειτουργίας μέχρι το τέλος της διαχειριστικής χρήσης. Επομένως οι αποσβέσεις που υπολογίζονται με τον προβλεπόμενο συντελεστή είναι αποσβέσεις ενός έτους ή με άλλα λόγια δώδεκα (12) μηνών, οπότε αν κάποιον πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μικρότερο από δώδεκα (12) μήνες (π.χ. επειδή αγοράστηκε και τέθηκε σε λειτουργία τον 3^ο μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής χρήσης ή επειδή πουλήθηκε το 10^ο μήνα της 12μηνιαίας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα περιοριστούν στα 10/12 αυτών.

Σημειώνεται ότι στο χρονικό διάστημα χρησιμοποίησης ή λειτουργίας του παγίου, περιλαμβάνεται και ο μήνας που αυτό άρχισε να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί, χωρίς να ενδιαφέρει ο αριθμός των ημερών που χρησιμοποιήθηκε ή λειτούργησε το μήνα αυτό. Κατά την ίδια έννοια αν κάποιον πάγιο κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης χρησιμοποιηθεί ή λειτουργήσει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, έστω για δεκαπέντε (15) μήνες, όπως συμβαίνει π.χ. στην περίπτωση της υπερδωδεκάμηνιας διαχειριστικής χρήσης, οι αποσβέσεις που θα υπολογιστούν γι' αυτό με τον προβλεπόμενο συντελεστή θα προσανυξηθούν κατά τα 3/12 αυτών, δηλαδή θα ανέλθουν στα 15/12 των ετήσιων αποσβέσεων.

Όσον αφορά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της επιχείρησης ούτε και για τις τυχόν παρεπόμενες ασχολίες της, δηλαδή εκείνα τα οποία έχουν τεθεί εκτός εκμετάλλευσης δεν θα υπολογίζονται αποσβέσεις. Αντίθετα για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά, δηλαδή των επιχειρήσεων που λειτουργούν συγκεκριμένους μήνες κάθε διαχειριστική χρήση (π.χ. ξενοδοχειακές, τυποποίησης αγροτικών προϊόντων κλπ.), θα

υπολογίζονται αποσβέσεις για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης, δεδομένου ότι η μη χρησιμοποίηση των παγίων τους για όλους τους μήνες της διαχειριστικής χρήσης οφείλεται στον τρόπο λειτουργίας τους και δεν είναι επιλογή των επιχειρήσεων.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα από το παράδειγμα δεν δύναται να υπερβούν την αξία κτήσης ή την αναπροσαρμοσμένη αξία του αποσβέσιμου παγίου περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2. Επομένως η διενέργεια αποσβέσεων για κάποιο πάγιο διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί γι' αυτό γίνει ίσο με την αποσβεστέα αξία του (μείον ένα λεπτό), χωρίς να ενδιαφέρει αν αυτό εξακολουθεί να χρησιμοποιείται παραγωγικά από την επιχείρηση. Περισσότερα για την αποσβεστέα αξία των παγίων αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 1 ορίζεται ότι τα εργαλεία και τα ανταλλακτικά των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες αποσβένονται εφάπαξ, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων είναι υποχρεωτική και οι επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τα αποσβέσουν τμηματικά.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 ορίζεται ότι πάγια περιουσιακά στοιχεία, η αξία κτήσης εκάστου των οποίων είναι μέχρι 600 € δύναται να αποσβένονται εξ' ολοκλήρου, δηλαδή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά. Δηλαδή η εφάπαξ απόσβεση των εν λόγω παγίων δεν είναι υποχρεωτική, όπως είναι των παγίων της προηγούμενης παραγράφου, αλλά δυνητική. Συνεπώς κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο του οποίου η αξία κτήσης είναι μέχρι αυτό το όριο, μπορεί να αποσβεστεί είτε εφάπαξ στην εν λόγω διαχειριστική χρήση, είτε τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, ανεξάρτητα αν τμηματική απόσβεσή του, όπως ειδικότερα αναφέρεται στο επόμενο άρθρο, μπορεί να γίνει με τη σταθερή ή τη φθίνουσα μέθοδο.

Σημειώνεται ότι η επιλογή της εφάπαξ ή τμηματικής απόσβεσης αφορά κάθε πάγιο αυτής της κατηγορίας ξεχωριστά, πράγμα που σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα ορισμένα από αυτά τα πάγια (αξίας κτήσης το καθένα μέχρι

600€) να τα αποσβένουν εφάπαξ στη συγκεκριμένη διαχειριστική χρήση και άλλα να τα αποσβένουν τμηματικά σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις. Επιπλέον σημειώνεται ότι το μοναδικό κριτήριο για την εφάπαξ απόσβεση κάθε τέτοιου παγίου είναι η αξία κτήσης του και μόνο. Άρα η απόκτηση πολλών τέτοιων παγίων με ένα στοιχείο, π.χ. με ένα Τ.Π.- Δ.Α., δεν επηρεάζει τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αποσβέσουν το καθένα από αυτά είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου 1 ορίζεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 9 του ν. 1809/1988 (Φ.Ε.Κ. 222 Α΄) δεν θίγονται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου παραδείγματος.

Επομένως για την απόσβεση των φορολογικών μηχανισμών αυτού του νόμου δεν έχουν εφαρμογή οι σχετικές διατάξεις του κοινοποιούμενου παραδείγματος αλλά οι ως άνω διατάξεις αυτού του νόμου.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου 1 ορίζεται ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των κατωτέρων και ανωτέρων συντελεστών απόσβεσης, για τον οποίο έχει γίνει αναφορά στην αρχή της παρούσας.

Άρθρο 2

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 2 ορίζεται ότι για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και 31/12/1997. Καθώς και εκείνα που αποκτούνται από 1/1/1998 και μετά, επιφυλασσομένων όσων ορίζονται με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου, οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο. Δηλαδή όλα τα πάγια που έχουν ήδη αποκτηθεί, καθώς και εκείνα που θα αποκτηθούν μελλοντικά θα αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 2 αυτού του άρθρου.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 ορίζεται δυνητική παρέκλιση από τον κανόνα της προηγούμενης παραγράφου, σύμφωνα με τον οποίο όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο.

Ειδικότερα με την παράγραφο αυτή ορίζεται ότι για τα καινούργια μηχανήματα και τον καινούργιο λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτούν από 1/1/1998 και μετά οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και οι μικτές αυτών επιχειρήσεις, οι αποσβέσεις διενεργούνται είτε με τη σταθερή μέθοδο, όπως δηλαδή ορίζεται με την προηγούμενη παράγραφο, είτε με την φθίνουσα μέθοδο, η μέθοδος δε απόσβεσης που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Η επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης υποχρεωτικά αφορά όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας και είναι δεσμευτική μέχρι την πλήρη απόσβεσή τους. Δηλαδή οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις:

i. Δεν έχουν την δυνατότητα για ορισμένα από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας να επιλέξουν τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και για τα υπόλοιπα τη φθίνουσα, και

ii. Εφόσον επιλέξουν μέθοδο απόσβεσης, έστω τη φθίνουσα, αυτήν θα χρησιμοποιήσουν μέχρι την πλήρη απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας

Ωστόσο αν π.χ. μια βιομηχανική επιχείρηση κατά τη διαχειριστική χρήση 1/1/2003-31/12/2003 αποκτήσει καινούργια μηχανήματα και επιλέξει γι' αυτά τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης και σε κάποια επόμενη διαχειριστική χρήση αποκτήσει είτε καινούργια μηχανήματα είτε καινούργιο λοιπό μηχανολογικό εξοπλισμό παραγωγής είτε και τα δύο, για την απόσβεση των νέων παγίων που ανήκουν στην ίδια κατηγορία μπορεί να επιλέξει είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης. Δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας που αποκτούνται σε κάθε επόμενη διαχειριστική χρήση, οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν είτε τη σταθερή είτε τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, χωρίς να δεσμεύονται από τις προηγούμενες επιλογές τους σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις για την απόσβεση των παγίων περιουσιακών στοιχείων αυτής της κατηγορίας. Στην περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων τα πάγια περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται από τις προκύπτουσες από τη συγχώνευση επιχειρήσεις με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που θα αποσβένονταν από τις συγχωνευόμενες, αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η συγχώνευση. Το ίδιο ισχύει ανάλογα στην περίπτωση απορρόφησης ή διάσπασης επιχειρήσεων, εισφοράς κλάδου κλπ.

Επισημαίνεται ότι η κατά τα πιο πάνω επιλογή της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης ουσιαστικά αφορά τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποκτούνται από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις εντός των διαχειριστικών χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά, και όχι εκείνα που έχουν αποκτηθεί τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις. Τούτο γιατί για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας τα οποία έχουν αποκτήσει οι ως άνω επιχειρήσεις κατά τις προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις, έχει ήδη γίνει η επιλογή

της σταθερής ή της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης με βάση τις σχετικές διατάξεις του παραδείγματος 100/1998, οπότε αυτά θα εξακολουθήσουν να αποσβένονται με τη μέθοδο που έχει επιλεγεί.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 ορίζεται ότι οι αποσβέσεις που διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο ή τη φθίνουσα μέθοδο, υπολογίζονται σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται από τις οικείες διατάξεις τού κοινοποιούμενου παραδείγματος, και με την εφαρμογή των προβλεπόμενων συντελεστών, επί της σε ευρώ αξία κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, η οποία προσαυξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε ευρώ αναπροσαρμοσμένης αξίας τους (δηλαδή όπως η αξία αυτή προκύπτει από την αναπροσαρμογή που γίνεται με βάση τις οικείες διατάξεις του ν. 2065/1992).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

Άρθρο 3

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 3 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κτιριακών εγκαταστάσεων και των οικοδομημάτων.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 ορίζεται ότι τα ποσοστά απόσβεσης της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται μόνο στην αξία των κτισμάτων, χωρίς να ενδιαφέρει αν έχουν κατασκευαστεί με το συνηθισμένο τρόπο ή αν είναι προκατασκευασμένα. Συνεπώς τα εν λόγω ποσοστά απόσβεσης δεν εφαρμόζονται επί της αξίας των οικοπέδων επί των οποίων έχουν ανεγερθεί τα κτίσματα.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 3 ορίζεται ότι από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αφαιρείται η απόσβεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα που προκύπτει από τις κτιριακές εγκαταστάσεις και τα οικοδομήματα.

Επομένως εάν π.χ. κάποιο οικοδόμημα ιδιοχρησιμοποιείται, οπότε προκύπτει εισόδημα από ιδιόχρηση, και υπό την προϋπόθεση ότι το καθαρό εισόδημα από την ιδιόχρηση αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε. (κατά τις οποίες από το ακαθάριστο εισόδημα από ιδιόχρηση εκπίπτουν μεταξύ των άλλων και αποσβέσεις, οι οποίες υπολογίζονται με συντελεστή 5% ή 10% επί του ακαθάριστου εισοδήματος ανάλογα με τη χρήση του οικοδομήματος), οι αποσβέσεις αυτές αφαιρούνται από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται για το οικοδόμημα με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οπότε από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το επολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ατομική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα, καθώς και για τους υπόχρεους της παραγράφου 4 του άρθρου 2 (Ο.Ε., Ε.Ε. κλπ.) που τηρούν βιβλία Β΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Άρθρο 4

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, των ορυχείων που διατηρούν επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα οποία εξορύσσονται ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και των μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των τελευταίων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για πρώτη φορά συντελεστής απόσβεσης:

- Για τις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας συνδυασμένου κύκλου (περίπτωση γ')
- Για τα φράγματα των υδροηλεκτρικών σταθμών (υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης ε')
- Για τα αιολικά πάρκα (υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης στ')
- Για τους σταθμούς συμπαραγωγής ηλεκτρισμού θερμότητας –ΣΗΘ- (περίπτωση ζ')
- Για τα συστήματα τηλεοπτείας- τηλεχειρισμών (υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης η')
- Για τα χωματουργικά μηχανήματα και τα οχήματα των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης ιβ')
- Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (περίπτωση ι')

- Για τον εξοπλισμό συνεργείων συντήρησης των προαναφερόμενων ορυχείων (υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης ιβ')

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων και των τηλεπικοινωνιακών έργων.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και γενικά του ειδικού εξοπλισμού των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των έργων δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, των αντιπλημμυρικών έργων, των έργων αντιρρύπανσης και των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για τις καπνοβιομηχανίες.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των εγκαταστάσεων των πρατηρίων υγρών καυσίμων και λιπαντηρίων.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των δοχείων μεταφοράς υγρών και αερίων, των δεξαμενών κλπ.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ψυκτικών μηχανημάτων. Σημειώνεται ότι με την παράγραφο αυτή ορίστηκε για πρώτη φορά ιδιαίτερος συντελεστής απόσβεσης για τα ψυγεία αποθήκευσης τροφίμων, γενικά σε εγκαταστάσεις τρίτων (περίπτωση β')

9. Με την παράγραφο 9 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων.

10. Με την παράγραφο 10 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων παραγωγής ταινιών (κινηματογραφικών, βίντεο και συναφών.)

11. Με την παράγραφο 11 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των ειδικών εγκαταστάσεων και μηχανημάτων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- Κονσερβοποιίας και τυποποιημένων προϊόντων
- Βυρσοδευίας
- Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από φυσικό και τεχνητό βαμβάκι
- Παραγωγής πλαστικών ειδών
- Εκτυπωτικών, εκδοτικών και βιβλιοδετικών εργασιών
- Υποδηματοποιίας
- Παραγωγής νημάτων και υφασμάτων από μαλλί και μετάξι (φυσικό ή τεχνητό)
- Παραγωγής χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων
- Δυλιστηρίων
- Παραγωγής τσιμέντου και παραγωγής σιδήρου, χάλυβα, αλουμίνας και αλουμινίου.

12. Με την παράγραφο 12 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μητρών (καλουπιών) που έχουν κατασκευασθεί από οποιαδήποτε ύλη εκτός πλαστικής ή θερμοπλαστικής. Όσον αφορά τις μήτρες που έχουν κατασκευαστεί από πλαστική ή θερμοπλαστική ύλη, έχει γίνει δεκτό (Σ.τ.Ε. 2697/1972) ότι επειδή γι' αυτές δεν προβλέπεται συντελεστής απόσβεσης, υπόκεινται σε φθορά όπως τα ανταλλακτικά και επομένως θα αποσβένονται, όπως και αυτά, εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά.

13. Με την παράγραφο 13 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σημειώνεται ότι για τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία προβλέπεται απόσβεση μόνο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αξίας τους.

14. Με την παράγραφο 14 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μηχανημάτων και των ειδικών εγκαταστάσεων παραγωγής, μεταφοράς, αποθήκευσης και διανομής του φυσικού αερίου.

15. Με την παράγραφο 15 του άρθρου 4 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λοιπών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων των ακόλουθων επιχειρήσεων:

- Ξενοδοχείων
- Σανατορίων
- Κλινικών
- Εκπαιδευτηρίων
- Λοιπών επιχειρήσεων

Άρθρο 5

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της αξίας των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων που παράγουν πολεμικά είδη με εκρηκτικές ύλες.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κλπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κλπ.). Δηλαδή τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα αποσβένονται με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.

Άρθρο 6

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των λατομείων και των μεταλλείων. Σημειώνεται ότι οι συντελεστές αυτοί αφορούν αποκλειστικά τα ίδια τα λατομεία και μεταλλεία και δεν αφορούν τα κτίσματα, τα μεταφορικά μέσα κλπ. των λατομείων και μεταλλείων.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής ιδιωτικών οδών,

πλατειών, δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης και αντιπλημμυρικών έργων των επιχειρήσεων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των εξόδων κατασκευής υποσταθμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, υποσταθμών μεταφοράς και γραμμών διανομής χαμηλής τάσης και γραμμών μεταφοράς αυτής των ίδιων ως άνω επιχειρήσεων.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 6 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των σπαστήρων λίθων, των θραυστήρων, των τριβείων, των πετρελαιομηχανών και των λοιπών μηχανημάτων των παραπάνω επιχειρήσεων, όπως π.χ. των γεωτρύπανων, των χωματουργικών μηχανημάτων, των φορτωτών κλπ.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 ορίζεται ότι η απόσβεση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών γενικά, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 4029/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 250), καθώς και ότι οι ενδείξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των λατομικών επιχειρήσεων. Κατά τις διατάξεις αυτού του άρθρου οι δαπάνες για την εκτέλεση κάθε φύσης μεταλλευτικών ερευνών, καθώς και οι συναφείς με αυτές δαπάνες γενικά δύναται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης:

- a) Εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν ή
- b) Εφάπαξ μέσα σε κάποια από τις επόμενες τέσσερις (4) διαχειριστικές χρήσεις ή
- c) Τμηματικά μέσα στις διαχειριστικές αυτές χρήσεις.

Με τον ίδιο τρόπο διενεργείται και η απόσβεση των δαπανών για την εκτέλεση κάθε φύσης λατομικών ερευνών, καθώς και των συναφών με αυτές δαπανών.

Άρθρο 7

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των λιμενικών έργων και των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των ναυπηγείων.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων των εργοληπτικών επιχειρήσεων που εκτελούν δημόσια ή ιδιωτικά τεχνικά έργα.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων γενικά των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης διωρύγων.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης διωρύγων δεν δικαιούνται να διενεργούν αποσβέσεις σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα άρθρα 3 (κτιριακές εγκαταστάσεις και οικοδομήματα), 4 (μηχανήματα κλπ.), 7 παράγραφος 1 (λιμένες, αποβάθρες, έργα ελάφρυνσης πρανών, ρυμούλκες κλπ.) και 10 (μεταφορικά μέσα κλπ.). Επομένως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αυτών των άρθρων, καθώς και οι λοιπές εγκαταστάσεις γενικά των εν λόγω επιχειρήσεων θα αποσβένονται με τους κατώτερους ή τους ανώτερους συντελεστές αυτού του άρθρου και όχι με τους κατώτερους ή ανώτερους συντελεστές των πιο πάνω άρθρων.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 7 ορίζονται οι κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των γεωργικών μηχανημάτων και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις γενικά.

Άρθρο 9

Με το άρθρο 9 ορίζονται οι κατώτεροι και ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορισμένων πάγιων περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται κινηματογραφικές ταινίες, βιντεοταινίες- D.V.D. και ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Ειδικότερα ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των κινηματογραφικών ταινιών, των βιντεοταινιών- D.V.D., των τηλεταινιών, των τηλεσειρών, των μουσικών εκπομπών, των εορταστικών εκπομπών, των κινούμενων σχεδίων, των τηλεπαιχνιδιών κλπ.

Άρθρο 10

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των μεταφορικών μέσων (εκτός των πλωτών και των εναέριων) και του τροχαίου υλικού. Σημειώνεται ότι τα αυτοκινούμενα μηχανήματα που εκτελούν παράλληλα ανυψωτικό και μεταφορικό έργο (κλάρκ κλπ.), επειδή δεν εκτελούν μεταφορές με την κλασσική έννοια του όρου, δεν εντάσσονται

στα μεταφορικά μέσα αλλά στα ανυψωτικά μηχανήματα, των οποίων οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 4.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των εναέριων μεταφορικών μέσων.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πλοίων και των λοιπών πλωτών μέσων χωρητικότητας φορτίου κάτω από 500 τόνους.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 10 ορίζεται ότι οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται, εάν από διατάξεις ειδικών νόμων προβλέπονται διαφορετικοί συντελεστές, οπότε εφαρμόζονται οι τελευταίοι.

Άρθρο 11

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των σανατορίων, κλινικών, εκπαιδευτηρίων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης. Ως είδη εξοπλισμού γενικά νοούνται όλα τα κινητά περιουσιακά στοιχεία των παραπάνω επιχειρήσεων που είναι αναγκαία για την οργάνωση γενικά και τη λειτουργία τους, όπως είναι τα έπιπλα, τα λευκά είδη, τα σκεύη (μαγειρικά σκεύη, σερβίτσια κλπ.), τα είδη προθήκης και κάθε άλλο είδος χρήσιμο για την εξυπηρέτηση, τόσο του κοινού, όσο και του προσωπικού των εν λόγω επιχειρήσεων (π.χ. ανεμιστήρες, τηλεοράσεις κλπ.).

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γενικά των λοιπών επιχειρήσεων.

3. Με την παράγραφο του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, δηλαδή των αριθμομηχανών, των φωτοαντιγραφικών και των φωτοτυπικών μηχανημάτων, των γραφομηχανών, των μαγνητοφώνων κλπ.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών εξοπλισμού γραφείου, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επομένως οι επιχειρήσεις οι οποίες χρησιμοποιούντα πιο πάνω πάγια περιουσιακά στοιχεία κατά σύστημα για σκοπούς εκπαιδευτικούς (σχολές επαγγελματικής ή τεχνικής εκπαίδευσης, κέντρα ελευθέρων

σπουδών κλπ.), θα διενεργούν γι' αυτά αποσβέσεις με τον κατώτερο ή τον ανώτερο συντελεστή της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους της προηγούμενης παραγράφου.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η.Υ.), και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά. Επίσης ορίζεται διαφορετικός κατώτερος και ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των Η.Υ. και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων γενικά, οι οποίοι είναι μεγαλύτεροι από τους αντίστοιχους προηγούμενους, όταν αυτά χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης. Επιπλέον ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης του λογισμικού των Η.Υ. (software).

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ακόμη ότι η απόσβεση των Η.Υ. και του λογισμικού τους, μπορεί να γίνεται εφάπαξ μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των ειδών υγιεινής των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, των σανατορίων και των κλινικών. Εννοείται ότι οι συντελεστές αυτοί εφαρμόζονται για τα συγκεκριμένα πάγια τα οποία παρακολουθούνται σε ιδιαίτερο λογαριασμό, επειδή δεν είναι συστατικά του ακινήτου, δηλαδή δεν είναι συνδεδεμένα με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου 11 ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των φωτεινών επιγραφών που είναι εγκατεστημένες σε ακίνητα τρίτων. Σημειώνεται ότι για πρώτη φορά ορίζεται συντελεστής απόσβεσης για τα εν λόγω πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων των ελεύθερων επαγγελματιών. Σχετικά με την απόσβεση των εν λόγω παγίων σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Με την περίπτωση β' αυτού του άρθρου ορίζεται ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης των Η.Υ., του λογισμικού τους και των ηλεκτρονικών συγκροτημάτων, είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα. Επομένως οι ελεύθεροι επαγγελματίες υποχρεούνται να

αποσβένουν τα εν λόγω πάγια τμηματικά και δεν έχουν την δυνατότητα, όπως οι επιχειρήσεις, να επιλέξουν την εφάπαξ απόσβεσή τους μέσα στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία τέθηκαν σε λειτουργία για πρώτη φορά.

- Με την περίπτωση γ' αυτού του άρθρου, εκτός από τους κατώτερους και τους ανώτερους συντελεστές απόσβεσης των οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ορίζεται ότι τα συγκεκριμένα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται μέχρι ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αξίας τους, όπως γίνεται και με τα ίδια πάγια που ανήκουν στις επιχειρήσεις.

Άρθρο 13

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 εξειδικεύονται τα καινούργια μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός ή τεχνικός εξοπλισμός παραγωγής, τα οποία, όπως ορίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου παραδείγματος, όταν αποκτούνται από 1/1/1998 και μετά από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές αυτών επιχειρήσεις, δύναται να αποσβένονται κατ' επιλογή της επιχείρησης, είτε με τη σταθερή, είτε με τη φθίνουσα μέθοδο

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 ορίζονται οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης των παραπάνω παγίων περιουσιακών στοιχείων, όταν γι' αυτά επιλέγεται η φθίνουσα μέθοδος απόσβεσης. Ειδικότερα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι κατά την απόσβεση των εν λόγω παγίων με τη φθίνουσα μέθοδο, εφαρμόζεται κατώτερος ή ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου, αφού προηγουμένως τριπλασιαστεί. Π.χ. ο κατώτερος και ο ανώτερος συντελεστής απόσβεσης της σταθερής μεθόδου των γερανοφόρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων, που είναι έντεκα τοις εκατό (11%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) αντίστοιχα, γίνονται τριάντα τρία τοις εκατό (33%) και σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) αντίστοιχα.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 13 ορίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου των παραπάνω παγίων περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται επί του εκάστοτε υπολοίπου της αναπόσβεστης αξίας τους. Συνεπώς ο οικείος συντελεστής απόσβεσης της φθίνουσας μεθόδου, αρχικά εφαρμόζεται επί της σε ευρώ αξίας κτήσης κάθε παγίου περιουσιακού στοιχείου, η οποία προσανξάνεται με τις δαπάνες των προσθηκών ή βελτιώσεων, ή επί της σε ευρώ

αναπροσαρμοσμένης αξίας του, και στη συνέχεια επί της κάθε φορά αναπόσβεστης αυτής αξίας.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 ορίζεται ότι κατά τη διαχειριστική χρήση που η αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων, αφού μειωθεί και με τις αποσβέσεις που αντιστοιχούν σε αυτή τη διαχειριστική χρήση, είναι μικρότερη από το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης (προσαυξημένης με τις δαπάνες προσθηκών ή βελτιώσεων) ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους, ολόκληρο το ποσό της αναπόσβεστης αξίας δύναται να αποσβεστεί σε αυτή τη διαχειριστική χρήση. Για την καλύτερη κατανόηση όσων αναφέρονται στην παρούσα και στην προηγούμενη παράγραφο, παρατίθεται ένα παράδειγμα υπολογισμού αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο, το οποίο αφορά πάγιο που έχει αποκτηθεί πριν από την 1/1/2003.

Παράδειγμα

Έστω ότι στην αρχή της διαχειριστικής χρήσης 1/1/2000- 31/12/2000 μια βιοτεχνική επιχείρηση απέκτησε καινούργιο μηχάνημα αξίας κτήσης 100.000€. Για το πάγιο αυτό η επιχείρηση επέλεξε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παραδείγματος 100/1998 τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, πραγματοποίησε δε γι' αυτό αποσβέσεις κατά τις διαχειριστικές χρήσεις 1/1/2000-31/12/2000, 1/1/2001- 31/12/2001 και 1/1/2002- 31/12/2002 με συντελεστή τριάντα τοις εκατό (30%), δηλαδή τον τριπλάσιο της σταθερής μεθόδου. Έστω ότι με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου παραδείγματος ορίζεται γι' αυτό το πάγιο, κατώτερος συντελεστής απόσβεσης με τη σταθερή μέθοδο επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%). Με βάση τα δεδομένα αυτά η επιχείρηση υποχρεούται να εξακολουθήσει να αποσβένει το εν λόγω πάγιο με τη φθίνουσα μέθοδο, δύναται δε για τον υπολογισμό των αποσβέσεων που θα βαρύνουν τις επόμενες διαχειριστικές χρήσεις να επιλέξει είτε τον τριπλάσιο κατώτερο συντελεστή απόσβεσης της σταθερής μεθόδου (21%), είτε τον τριπλάσιο ανώτερο (30%), αυτόν δε που θα επιλέξει να τον εφαρμόσει μέχρι την πλήρη απόσβεση του παγίου. Επομένως αν υποτεθεί ότι η επιχείρηση επιλέξει το συντελεστή είκοσι ένα τοις εκατό (21%), οι αποσβέσεις που έχουν διενεργηθεί και αυτές που θα διενεργηθούν μελλοντικά θα έχουν ως εξής:

Άυλα και ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ	ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΜΕΝΗ ΑΞΙΑ
1/1/2000-31/12/2000	100.000,00	30.000,00	30.000,00
1/1/2001-31/12/2001	70.000,00	21.000,00	51.000,00
1/1/2002-31/12/2002	49.000,00	14.700,00	65.700,00
1/1/2003-31/12/2003	34.300,00	7.203,00	72.903,00
1/1/2004-31/12/2004	27.097,00	5.690,37	78.593,37
1/1/2005-31/12/2005	21.406,63	4.495,39	83.088,76
1/1/2006-31/12/2006	16.911,24	3.551,36	86.640,12
1/1/2007-31/12/2007	13.359,88	2.805,57	89.445,69
1/1/2008-31/12/2008	10.544,31	2.216,40 ή 10.554,30	91.662,09 ή 0,001

Επειδή στη διαχειριστική χρήση 1/1/2008- 31/12/2008 η αναπόσβεστη αξία του παγίου, συνυπολογιζομένων και των αποσβέσεων αυτής της διαχειριστικής χρήσης, είναι μικρότερη από το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας κτήσης του (10.554,31-2.216,40=8.337< 100.000 * 10%= 10.000), η επιχείρηση δύναται, εφόσον το επιθυμεί, σ' αυτή τη διαχειριστική χρήση να αποσβέσει πλήρως το πάγιο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κλείνοντας αυτή την εργασία, θεωρώ ότι το κέρδος είναι η συνειδητοποίηση της σημασίας των άυλων και ενσώματων παγίων, η ανάλυση και η ανάδειξη των χαρακτηριστικών των λογαριασμών και πόσο σημαντική είναι συμβολή τους σε μια οικονομική μονάδα για την σωστή της λειτουργία.

Ελπίζω η διενέργεια της παραπάνω εργασίας να ήταν χρήσιμη για την κατανόηση της λειτουργίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων (άυλων και ενσώματων) από τους αναγνώστες αυτής της εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

1. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη, Εκδόσεις «ΒΡΥΚΟΥΣ» Ε.Ε., Τόμος Α', 3^η Έκδοση, Αθήνα 1992
2. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ, Δημήτριος Ι. Καραγιάννης- Ιωάννης Δ. Καραγιάννης- Αικατερίνη Δ. Καραγιάννη, Εκτύπωση: Γραφικές τέχνες «ΑΡΙΩΝ», 6^η Έκδοση, Θεσσαλονίκη 2005
3. ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, Μιλτιάδη Κ. Λεοντάρη, Εκδόσεις «ΠΑΜΙΣΟΣ», 2^η Έκδοση, Αθήνα 2000

INTEPNET:

1. www.taxheaven.gr
2. www.pandektis.gr
3. www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/126
4. Dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/3595/5/4_πρωτο+μερος.pdf